

Naschrift

Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie 2017/7151

Belastingjaar/tijdvak	
Wetsartikelen	
Auteur	Mr. dr. E.R. Helder, Universitair docent aan het Molengraaff Instituut voor privaatrecht te Utrecht. (E.R.Helder@uu.nl)
Jaargang	148
Publicatiedatum	20-05-2017
Afleveringsnummer	7151
Paginanummers	425-426
Rubriek	Artikel
ISSN	0165-8476

Het is voor mij niet eenvoudig om met Stokkermans in discussie te gaan. Enerzijds zegt hij veel waar ik het simpelweg mee eens ben. Anderzijds maakt hij, ongetwijfeld onbedoeld, een karikatuur van mijn betoog. Het één hangt samen met het ander. De crux zit wellicht in het door Stokkermans gewenste onderscheid tussen gedragsnorm en toetsingsmaatstaf. Daarin kan ik hem volgen, zij het met de kanttekening dat onderscheiden niet hetzelfde is als scheiden. Gedragsnorm en toetsingsmaatstaf beïnvloeden elkaar. Als wij dat onderscheid hanteren, is de toetsingsmaatstaf het uitgangspunt van mijn artikel. Toetsingsmaatstaven dienen duidelijk te zijn en zij dienen realistisch te zijn. Dan functioneren zij als bescherming voor de zorgvuldig handelende notaris en als bedreiging slechts voor andere notarissen. Het tuchtrecht wordt een bedreiging voor elke notaris indien de maatstaven onduidelijk blijven. Hetzelfde geldt als de normen onder invloed van maatschappelijke verwachtingen zo hoog worden gesteld dat een redelijk bekwaam en redelijk handelend notaris daar nauwelijks aan kan voldoen. Zonder fundamentele bezinning ontstaat gemakkelijk een trend in die richting.

Het *Novitaris*-arrest heb ik niet ter sprake gebracht, omdat die uitspraak niet handelt over de reikwijdte van de Belehringsplicht, maar over medewerking van de notaris aan wanprestatie. De notaris in die zaak werd geconfronteerd met het voldongen feit(!) dat de twee zoons zich in een situatie hadden gemanoeuvreerd waarin zij niet anders konden dan wanpresteren, hetzij jegens hun vader, hetzij jegens de koper. Evenals Stokkermans zou ik in zo'n geval van een notaris verwachten dat hij onderzoekt of in overleg een oplossing gevonden kan worden waar ieder van partijen genoeg mee kan nemen. Overleg leidt -onze poldercultuur ten spijt- niet altijd tot een oplossing. Een minnelijke oplossing is vrijwel altijd in ieders belang, maar daarom nog geen recht. Ook dan dient de notaris de onpartijdigheid te bewaren. Ik kan uit het *Novitaris*-arrest niet afleiden dat de Hoge Raad de geheimhoudingsplicht heeft ingeperkt voor gevallen dat de notaris overleg wenselijk acht, hoezeer dat laatste terecht kan zijn. De partijautonomie heeft de notaris -na een zorgvuldige Belehrung van zijn kant- te respecteren, ook als een partij niet tot een oplossing in overleg of zelfs niet tot overleg bereid is. Niet alle cliënten hebben dezelfde mate van redelijkheid als hun notaris. Het *Novataris*-arrest laat zien dat, indien overleg niet mogelijk is of niet tot resultaat leidt, de notaris het daar niet bij kan laten. Art. 3:298 BW kan meebrengen dat medewerking aan de gevraagde rechtshandeling geboden is. Het zal van de omstandigheden afhangen of de notaris dat zelf kan vaststellen, dan wel dat hij (of zij) het oordeel daarover aan de rechter moet laten.

Bron: <http://www.ndfr.nl/link/IMPRWPNR-20170571516>

Datum: 22-6-2017 12:00:03

Alle rechten voorbehouden. Alle auteursrechten en databankrechten van deze tekst worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij Sdu Uitgevers. Niets uit NDFR mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the publisher's prior consent.